

Verhalen verbinden – ook als herinneringen vervagen.

Een tafel vol woorden, warmte en verwondering

De grote ronde tafel in het gesprekslokaal van Aquamarijn straalt warmte en huiselijkheid uit. In het midden prijkt een geurige abrikozenvlaai, daaromheen staan acht koffietasjes geschikt met een nostalgisch bloemenpatroon. Alles is in gereedheid gebracht voor een bijzonder moment: acht bewoners van wzc Toermalien, allen met dementie, zullen hier zo meteen plaatsnemen voor een voorleessessie onder begeleiding van Els Vanoirbeek.

ZOG praat met Els en met Thalia Jacobs, referentiepersoon dementie bij ZOG, die dit waardevolle initiatief mee op poten zette. Samen vertellen ze meer over een bijzonder testproject dat de afgelopen weken tot leven kwam.

Voorlezen als brug naar contact

Els Vanoirbeek is leesbegeleidster, opgeleid door Het Lezerscollectief – een organisatie die het samen lezen inzet als verbindende kracht in de samenleving. “Vanuit mijn werk in de bibliotheek kreeg ik de kans om deze opleiding te volgen die specifiek gericht is op het voorlezen aan mensen met dementie,” vertelt ze. “Dat vraagt een andere aanpak, meer afstemming, meer ruimte voor

Els met acht bewoners

krijgen binnen onze werking,” licht Thalia toe.

Luisteren, delen en er gewoon mogen zijn

In de voorleessessies staat het menselijke contact centraal. Geen voordracht, geen publiek-op-een-afstand. “We kiezen bewust voor kleine groepen, maximaal twaalf deelnemers,” zegt Els. “Vandaag zijn we met acht. Zo ontstaat er ruimte voor echte interactie, voor pauzes, voor stiltes. De bewoners kiezen vooraf bewust om deel te nemen, dat maakt het nog waardevoller.”

Els leest geen kinderboeken voor. “We blijven trouw aan literaire teksten op volwassen niveau – dat is belangrijk voor het gevoel van eigenwaarde. Vandaag breng ik een fragment uit ‘Jij mag alles zijn’ van Griet Op de Beeck. En we eindigen altijd met een gedicht dat aansluit bij het thema van het verhaal.”

Betekenis voorbij woorden

Wat betekenen deze sessies voor Els zelf? Even valt ze stil. “Heel veel,” zegt ze dan, zichtbaar geraakt. “Samen met Thalia ben ik ook actief in de stuurgroep ‘Dementievriendelijk Genk’. Ik wil mensen met dementie laten voelen dat ze er nog steeds toe doen, dat ze gezien worden. Tijdens deze sessies ontstaat er iets bijzonders: bewoners luisteren, reageren, zoeken samen naar woorden die soms net buiten bereik liggen – en helpen elkaar daarin. Dat raakt me telkens weer.”

De koffie wordt ingeschonken, de eerste glimlachen verschijnen al voordat de eerste zinnen worden gelezen. In deze veilige kring, waar taal even geen barrière is maar een brug, wordt iets wezenlijks gedeeld: aandacht, warmte, en het diepe besef dat verhalen verbinden – ook als herinneringen vervagen.

Els leest voor

stilte. Net na de opleiding ben ik meteen gestart, zodat ik de opgedane kennis direct in de praktijk kon brengen.”

Zes sessies werden gepland in totaal: drie in Mandana, drie in Toermalien. Vandaag vindt de tweede sessie in Toermalien plaats. “Daarna evalueren we of dit project een vaste plek kan